

ЗВІТ
про основні показники наукової діяльності у 1 кварталі 2022 року

Таблиця 1

№ з/п	Назва кафедри	Найменування завдання, виконавець	Термін виконання завдання, виконавець	Наукові результати виконання завдання
1	2	3	4	5
1.	Кафедра терапевтичної стоматології	Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора медичних наук за спеціальністю 14.01.22-стоматологія «Предиктори уражень пародонта у хворих на неалкогольну жирову хворобу печінки та їх подружжя: стратифікація факторів ризику» Доцент Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна	2021-2025 р.р. Ємельянов Дмитро Вікторович	Робота проводиться згідно календарного плану дисертаційної роботи на здобуття наукового ступеня доктора медичних наук.
2.	Кафедра терапевтичної стоматології	Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 221 – стоматологія «Оптимізація гігієнічного догляду за порожниною рота у ортодонтичних пацієнтів в залежності від психоемоційного навантаження» Очний аспірант першого року навчання Головка Дарина Русланівна	2021-2025 р.р. Головка Дарина Русланівна	Робота проводиться згідно календарного плану дисертаційної роботи на здобуття наукового ступеня доктора філософії.
3.	Кафедра терапевтичної стоматології	Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 221 – стоматологія «Патогенетичний підхід до корекції патологічних змін пародонта осіб молодого віку із ожирінням» Очний аспірант першого року навчання Скрипник Максим Ігоревич	2021-2025 р.р. Скрипник Максим Ігоревич	Робота проводиться згідно календарного плану дисертаційної роботи на здобуття наукового ступеня доктора філософії.

Таблиця 2

Найменування завдання	Найменування показників виконання завдання (стаття, патент, інформаційний лист, метод рекомендації, нововведення), конференції (програма)	Одиниця виміру	Очікувані результати	Фактично досягнуто
1	2	3	4	5
Дослідити:	Стаття – Marchenko A.V. Primary cheilitis: pathogenetic approaches to treatment. Світ медицини та біології. 2021. № 4 (78). С. 90-95. <i>[Марченко А.В. Первинні хейліти: патогенетичні підходи до лікування]</i>	1	Розглянути та дослідити відомі методи лікування первинного хейліту, запропонувати власні методи патогенетичного лікування хейліту, досягти тривалого контролю симптомів та попередити рецидив захворювання протягом року.	Патогенетична терапія має основним завданням досягнення довгострокового контролю над симптомами метеорологічного та актинічного хейлітів, спрямована на запобігання загострень хвороби протягом року. Усім пацієнтам групи спостереження була проведена комплексна терапія та рекомендовано через 3, 6 та 9 місяців після проведення основного курсу лікування хейліту пройти підтримувальну терапію. Лікування вважали ефективним при досягненні позитивних результатів у суб'єктивній та об'єктивній картині захворювання. Отримані дані свідчать, що препарат тіотріазолін доцільно використовувати при медикаментозному лікуванні пацієнтів з метеорологічним та актинічним хейлітами. Доведена необхідність не лише місцевого лікування, але й системного його застосування у комплексній терапії. Для загальної терапії актинічного хейліту з метою гіпосенсибілізуючого ефекту доцільно призначати антигістамінні засоби третього покоління.
Дослідити:	Стаття – Котелевская Н.В., Бойченко О.Н., Зайцев А.В., Николишин А.К. О методах исследования в стоматологии. Экспериментальная і клінічна медицина. 2020. № 4 (89). С. 79–86. <i>[Котелевська Н.В., Бойченко О.М., Зайцев А.В., Ніколишин А.К. Про методи дослідження в стоматології]</i>	1	Розглянути та проаналізувати сучасний метод CLASI-FISH і мікроскопічні методи дослідження дентального біотопу, що використовуються в повсякденній практиці, з метою визначення ефективності шляхів вивчення зубної бляшки.	Поглиблене вивчення мікроорганізмів із застосуванням нових методів визначило, що 99 % мікроорганізмів нашої планети існують в екосистемах у вигляді організацій, що прикріплені до субстрату. Такий соціальний спосіб існування мікроорганізмів наділяє їхньою функціональною спеціалізацією, що дозволяє реалізувати як фізіологічні, так і патологічні механізми в тій екологічній ніші, де ці співтовариства живуть, у тому числі й у біотопах організму-господаря. Вивчення морфології та будови мікроорганізмів актуально проводити тим чи іншим методом мікроскопування, починаючи від світлової та закінчуючи електронною мікроскопією. Методи мікроскопічного дослідження бактерій різноманітні та дозволяють вивчати різні аспекти існування мікробіоценозів людського тіла. Це положення стосується й вивчення мікрофлори порожнини рота.

				Вибір методу дослідження оральних мікробіотопів має відповідати меті вивчення. На вибір способу вивчення оральних мікробіотопів можуть впливати ресурси дослідників.
Дослідити:	Стаття – Popovich I. Yu. Influence of odontopreparation type for metalceramic constructions on cytokine profile dynamics in oral and gingival fluid. Вісник проблем біології і медицини. 2021. Вип. 4 (162). С. 61-65. <i>[Попович І.Ю. Вплив виду одонтопрепарування під металокерамічні конструкції на динаміку цитокінового профілю в ротовій та ясенній рідині]</i>	1	Проаналізувати літературні джерела з характеристикою рівня медіаторів прозапальних процесів у ротовій та ясенній рідині залежно від виду препарування зубів під незнімні конструкції на основі таких баз даних, як Scopus, Web of Science, MedLine, PubMed, NCBI, вивчення якого не перевищує 10 років, включаючи огляди літератури та результати клінічних випробувань.	На клінічних етапах підготовки зубів для протезування незнімними ортопедичними конструкціями, у маргінальному пародонті виникає локальна імунна відповідь на гострий подразник. Лабораторно це підтверджується доклінічними проявами ознак запального процесу шляхом розвитку дисбалансу цитокінового фону. Основні клінічні прояви захворювань пародонту залежать від активності клітин імунітету. Впливаючи на процеси та механізми регенерації, регулюючи баланс прозапальних та протизапальних цитокінів, стає можливим вплив на розвиток захворювань пародонту шляхом зупинення їх прогресування.
Дослідити:	Стаття – Мазур І.П., Гасюк Н.В., Попович І.Ю., Радчук В.Б. Що необхідно знати стоматологу в умовах пандемії COVID-19?. Oral and General Health. 2021. Т. 2, № 4. С. 19-26. http://oralhealth.zaslavsky.com.ua		Розглянути та проаналізувати клінічну характеристику та уніфікацію захворювань слизової оболонки порожнини рота в пацієнтів, які перенесли COVID-19, із метою підвищення ефективності надання кваліфікованої стоматологічної допомоги даному контингенту осіб у період пандемії та створення умов для безперервного професійного розвитку стоматологів.	У роботі наведено аналітичне узагальнення клінічних проявів та критеріїв діагностики захворювань слизової оболонки порожнини рота в пацієнтів після перенесеного COVID-19, що дадуть можливість стоматологу своєчасно та професійно діагностувати ці хвороби в його повсякденній практичній діяльності в умовах пандемії. Діагностовані захворювання слизової оболонки порожнини рота в пацієнтів, які перенесли COVID-19, характеризуються різноманітністю нозологій, що ставить перед стоматологом завдання визначити доцільність їх розгляду як мультидисциплінарної проблеми, що потребує інтеграції лікарів різних фахів.
Дослідити:	Свідоцтво – Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 110298 Україна. Міжмікробні взаємодії орального біотопу : наукова стаття / А.В.	1	Розглянути та проаналізувати міжмікробну взаємодію орального біотопу.	Дослідження, проведені кафедрами терапевтичної стоматології, а також мікробіології, вірусології та імунології ПДМУ (м. Полтава), свідчать про те, що мікроорганізми ротової порожнини на різних стадіях каріозної патології знаходяться не на однакових фазах життєдіяльності.

	Зайцев, А.В. Ваценко, Н.А. Улановська-Циба, Н.О. Передерій, О.М. Бойченко. № с202108767 ; заявл. 06.12.21 ; дата реєстрації 14.12.21 ; опубл. 31.01.22, Бюл. № 68.			
Дослі дити:	Свідоцтво – Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 110302 Україна. Антагоністична активність деяких представників орального біоценозу: наукова стаття / О.М. Бойченко, А.В. Зайцев, Н.В. Котелевська, А.К. Ніколішин. № с202108770 ; заявл. 06.12.21 ; дата реєстрації 14.12.21 ; опубл. 31.01.22, Бюл. № 68.	1	Розглянути та проаналізувати антагоністичну активність деяких представників орального біоценозу.	Матеріалами служили дослідження кафедри терапевтичної стоматології, а також мікробіології, вірусології та імунології ПДМУ, джерела літератури, пов'язані з дослідженням оральної мікрофлори.
Дослі дити:	Свідоцтво – Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 110375 Україна. Метод лікування травматичного стоматиту / А.В. Марченко. № с202108661; заявл. 30.11.21; дата реєстрації 16.12.21 ; опубл. 31.01.22, Бюл. № 68.	1	Розглянути та удосконалити метод лікування травматичного стоматиту.	Захворювання слизової оболонки порожнини рота (СОПР) є менш розповсюдженими порівняно з одонтопатологією та хворобами тканин пародонта, і, разом з тим, найбільш складною патологією в клініці терапевтичної стоматології.
Дослі дити:	Свідоцтво – Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 110716 Україна. Спосіб діагностики ексфолювативного хейліту / І.Ю. Литовченко, А.В. Марченко, Н.М. Іленко, Е.В. Ніколішина, С.Ю. Чечотіна, Н.В. Іленко-Лобач. – № с202109240; заявл. 20.12.21 ; дата реєстрації 30.12.21 ; опубл. 31.01.22, Бюл. № 68.	1	Розглянути та удосконалити спосіб діагностики ексфолювативного хейліту.	Твір включає у себе суб'єктивні, об'єктивні клінічні методи обстеження, а також дослідження індивідуальних психо-фізіологічних особливостей нервової системи пацієнтів за шкалою проявів тривожності з Мінесотського багатопрофільного особистого опитувальника (ММРІ).
Дослі	Нововведення – Гістохімічний метод	1	Розробити гістохімічний метод	Позитивний ефект даного способу полягає у отриманні на

дити:	забарвлення тканин : реєстр № 152/7/20 / О.П. Костиренко, Н.І. Винник, М.М. Коптев, І.І. Старченко, С.М. Совгіря, С.А. Проскурня, С.М. Білаш // Перелік наукової (науково-технічної) продукції, призначеної для впровадження досягнень медичної науки у сферу охорони здоров'я. 2021. Вип. 7. С. 153-154.		забарвлення тканин	завершальному етапі гістохімічного дослідження максимально чистого та чіткого забарвлення гістологічного препарату для світлової мікроскопії на великому збільшенні.
Дослідити:	Нововведення – Зубна щітка із ультразвуковою вібрацією : реєстр № 239/7/20 / А.В. Зайцев, О.М. Бойченко, Г.А. Лобань, А.К. Ніколішин // Перелік наукової (науково-технічної) продукції, призначеної для впровадження досягнень медичної науки у сферу охорони здоров'я. 2021. Вип. 7. С. 228-229.	1	Розробити медичний пристрій, в основі якого є задача підвищення ефективності профілактичних дій для зменшення зубного нальоту, що сприяє запобіганню виникнення карієсу та запальних захворювань тканин пародонту.	Запропонована зубна щітка містить в своєму корпусі випромінювач зубних коливань, може використовуватися на одній або двох щелепах одночасно, та виготовлюватися індивідуально для кожного пацієнта, нетоксична, безпечна, не має подразнюючої дії на слизову оболонку порожнини рота, значно підвищує показання до її застосування.
Дослідити:	Нововведення – Зубна щітка із вібраційною дією : реєстр № 240/7/20 / А.В. Зайцев, О.М. Бойченко, Н.В. Котелевська, А.К. Ніколішин // Перелік наукової (науково-технічної) продукції, призначеної для впровадження досягнень медичної науки у сферу охорони здоров'я. 2021. Вип. 7. С. 229.	1	Розробити медичний пристрій, в основі якого є задача підвищення ефективності профілактичних дій для зменшення зубного нальоту, що сприяє запобіганню виникнення карієсу та запальних захворювань тканин пародонту.	Поставлене завдання вирішується наступним шляхом. Зубна щітка у вигляді корпусу із зубним ложем на одну або дві щелепи із щетиною у місцях, які контактують із зубами. В поглибленні корпусу знаходяться генератор механічних коливань, джерело живлення і вимикач, електрично з'єднані між собою дротами. Генератор механічних коливань представляє собою мікромотор із ексцентричною насадкою на валу. При вмиканні електричної схеми робота мікромотора із ексцентриком перетворюється у вібрації корпусу і передається на щетину зубного ложа, яка, знаходячись біля зубів, очищує їх від нашарувань. Корпус зубної щітки повністю знаходиться в порожнині рота, що дає можливість не використовувати під час чищення зубів рухи руками. Це дає можливість не використовувати під час чищення зубів рухи руками, а саме для гігієни ротової порожнини застосовувати зубну щітку подібної конструкції у пацієнтів із обмеженою рухомістю рук (операції на руках, відсутність рук, хвороби, ускладнені обмеженістю чи неможливістю рухів рук).
Дослідити:	Нововведення – Спосіб усунення гіперестезії після вибілювання зубів : реєстр № 241/7/20 / Е.В. Ніколішина, А.В. Марченко, К.С. Непорада, Т.О. Петрушанко, І.Ю. Литовченко, Н.М.	1	Розробити спосіб усунення гіперестезії після вибілювання зубів.	Запропонований спосіб лікування може бути застосований для усунення гіперестезії після вибілювання зубів і полягає в використанні нового мінерального комплексу – бішофіт, який вміщує більше двадцяти макро- і мікроелементів та мінеральних солей, що заповнюють міжкристалічні простори в емалі та дентинні каналці.

	Іленко, І.А. Ніколішин // Перелік наукової (науково-технічної) продукції, призначеної для впровадження досягнень медичної науки у сферу охорони здоров'я. 2021. Вип. 7. С. 230.			Аплікація мінерального комплексу здійснюється за допомогою індивідуальної капи із прозорого силікону.
Дослідити:	Нововведення – Спосіб ремінералізуючої терапії при флюорозі зубів : реєстр № 242/7/20 / Е.В. Ніколішина, Т.О. Петрушанко, І.Ю. Литовченко, Н.М. Іленко, А.В. Марченко, К.С. Непорада, І.А. Ніколішин // Перелік наукової (науково-технічної) продукції, призначеної для впровадження досягнень медичної науки у сферу охорони здоров'я. 2021. Вип. 7. С. 230-231.	1	Розробити спосіб ремінералізуючої терапії при флюорозі зубів.	Запропонований спосіб лікування може бути застосований для проведення ремінералізуючої терапії при флюорозі зубів і полягає в використанні нового мінерального комплексу – бішофіт, який вміщує більше двадцяти макро- і мікроелементів та мінеральних солей, що заповнюють міжкристалічні простори зміненої емалі. Аплікація мінерального комплексу здійснюється за допомогою індивідуальної капи із прозорого силікону.
Дослідити:	Нововведення – Спосіб усунення гіперестезії на етапах препарування вітальних зубів : реєстр № 243/7/20 / В.М. Дворник, І.Ю. Попович, І.Ю. Литовченко, Н.М. Іленко, Н.О. Рябушко, І.А. Ніколішин, А.В. Лемешко // Перелік наукової (науково-технічної) продукції, призначеної для впровадження досягнень медичної науки у сферу охорони здоров'я. 2021. Вип. 7. С. 231.	1	Розробити спосіб усунення гіперестезії на етапах препарування вітальних зубів.	Позитивний ефект даного способу лікування полягає в усуненні гіперестезії зубів на етапах ортопедичного лікування: під час препарування вітальних зубів під незнімні конструкції.
Дослідити:	Нововведення – Спосіб усунення гіперестезії при патологічному стиранні зубів : реєстр № 244/7/20 / І.Ю. Попович, І.А. Ніколішин, І.Ю. Литовченко, К.С. Непорада, Т.О. Дев'яткіна, С.Ю. Чечотіна, Н.М. Іленко // Перелік наукової (науково-технічної) продукції, призначеної для впровадження досягнень медичної науки у сферу охорони здоров'я. 2021. Вип. 7. С. 231-232.	1	Розробити спосіб усунення гіперестезії при патологічному стиранні зубів.	Позитивний ефект даного способу лікування полягає в усуненні гіперестезії зубів на етапах ортопедичного лікування: під час препарування вітальних зубів під незнімні конструкції.

	Нововведення – Спосіб лікування хронічного рецидивуючого афтозного стоматиту : реєстр № 245/7/20 / Т.О. Дев'яткіна, І.Ю. Литовченко, Т.О. Петрушанко, С.Ю. Чечотіна, Н.М. Іленко, Е.В. Ніколішина // Перелік наукової (науково-технічної) продукції, призначеної для впровадження досягнень медичної науки у сферу охорони здоров'я. 2021. Вип. 7. С. 232.	1	Розробити спосіб лікування хронічного рецидивуючого афтозного стоматиту.	Позитивний ефект даного способу лікування полягає у досягненні нормалізації стоматологічного та загального статусу пацієнтів з хронічним рецидивуючим афтозним стоматитом після проведення комплексної терапії, а також у динаміці об'єктивного стану слизової оболонки порожнини рота.
Дослідити:	Нововведення – Спосіб комплексного лікування пародонтозу : реєстр № 246/7/20 / І.Ю. Литовченко, Т.О. Петрушанко, Т.О. Дев'яткіна, К.С. Непорада, С.Ю. Чечотіна, Н.М. Іленко, Е.В. Ніколішина // Перелік наукової (науково-технічної) продукції, призначеної для впровадження досягнень медичної науки у сферу охорони здоров'я. 2021. Вип. 7. С. 233.	1	Розробити спосіб комплексного лікування пародонтозу.	Позитивний ефект даного способу лікування полягає у досягненні нормалізації стоматологічного та загального статусу пацієнтів з хронічним пародонтозом різних ступенів тяжкості після проведення комплексної терапії.

Зав.кафедрою
 терапевтичної стоматології,
 д.мед.н, професор

Петрушанко Т.О.